

Aan: College van B&W Zwolle
Van: Tjitske Siderius (SP)
Betreft: kortingenfestival op uitkeringen
Datum: 10 april 2013

Geacht college,

In het kader van artikel 45 van het reglement van orde van de gemeenteraad wil ik namens de SP vragen stellen over het kortingenfestival op uitkeringen.

Inleiding

Een bezoek aan de sociale dienst (afdeling sociale recherche) is SP raadslid Tjitske Siderius niet in de koude kleren gaan zitten. De fractievoorzitter van de SP ging – op persoonlijke titel - mee op gesprek met een cliënt en stelde zich bij aanvang van het gesprek netjes voor. Toen zij vragen stelde over de wettelijke verandering van de plichten van de cliënt, werd zij halverwege het gesprek door de juridisch medewerker gesommeerd haar identiteitsbewijs te overleggen en werd haar gevraagd te melden of zij zelf een uitkering bij de sociale dienst heeft. Bovendien werd haar te verstaan gegeven dat zij 'de zaak van cliënt zou schaden' met deze vragen. Siderius heeft haar bezoek aan de sociale dienst als zeer intimiderend ervaren.

Navraag leert dat er in 2012 712 keer een korting is gegeven op een bijstandsuitkering, omdat de bijstandsgerechtigden volgens de sociale dienst niet wilde meewerken of zich aan verplichtingen onttrok (zie onderstaande tabel). Dit is ten opzicht van 2011 een stijging van 27%. In 2012 is er geen nieuwe wetgeving van kracht geworden die de sociale dienst vraagt bijstandsgerechtigden vaker te korten op de uitkering. Op 28 juni 2012 hadden 2952 Zwollenaren een (aanvullende) bijstandsuitkering (waarvan er 224 ouder waren dan 65 jaar)¹. Dat betekent dat bijna 1 op de 4 bijstandsgerechtigden (24%) te maken heeft gekregen met een korting op de uitkering.

Dit alles brengt ons tot de volgende vragen:

1. Is de wethouder van mening dat het overgrote deel van de bijstandsuitkeringen in Zwolle rechtmatig wordt verstrekt? Zo ja, acht de wethouder het denkbaar dat de ambtenaren bij de sociale dienst enigszins zijn doorgeschoot in de repressiepraktijken? Zo nee, waarom niet?
2. Wat is de reden dat het aantal kortingen op de uitkering van bijstandsgerechtigden met 27% is gestegen in 2012 ondanks dat er geen nieuwe wetgeving van kracht is gegaan per 1 januari 2012? Is het waar dat bijstandsgerechtigden eerder worden gekort op de uitkering door de medewerkers van de sociale dienst? Zo ja, wat is hiervan de reden?
3. Vind de wethouder het wenselijk dat in 2012 bijna 25% van de bijstandsgerechtigden een korting

---

1 www.zwolle.nl – buurtmonitor

op de uitkering heeft gekregen? Op welke wijze probeert de wethouder het aantal opgelegde kortingen in 2013 te beperken?

4. Wat is het verschil met andere gemeenten als het gaat om het opleggen van maatregelen? Hoe verklaart de wethouder de verschillen?
5. Kan de wethouder zijn visie op deze repressiemiddelen geven? Acht de wethouder het wenselijk dat er door middel van het dreigen met kortingen een grote druk op bijstandsgerechtigden wordt gelegd en hierdoor gevaarlijke en risicovolle situaties ontstaan? Kunt u dit nauwgezet toelichten?
6. Wat is het verschil tussen een juridische medewerker bij sociale zaken en een sociaal rechercheur? Kan er een uitputtende lijst van bevoegdheden voor beide functies worden overlegd? En kunnen de belangrijkste verschillen in wettelijke bevoegdheden uiteen worden gezet? Is een juridisch medewerker of een sociaal rechercheur bevoegd om legitimatiebewijzen te vragen en gegevens te noteren van personen? Zo, welke criteria en voorwaarden gelden hierbij?
7. Kunnen juridisch medewerkers of sociaal rechercheurs zonder tussenkomst van de bijstandsgerechtigde zomaar aangiften bij de politie opvragen? Zo ja, op basis van welke wettelijke gronden? Hoe vaak is dit voorgekomen in Zwolle in 2012?
8. Kunnen derden die op persoonlijke titel bijstandsgerechtigden ondersteunen bij de gesprekken bij de sociale dienst worden geweigerd? Zo ja, op welke gronden? Is het stellen van vragen naar de wettelijke verankering van de verplichtingen van een cliënt door derden één van deze gronden?
9. Is het gebruikelijk dat personen die op persoonlijke titel bijstandsgerechtigden ondersteunen bij de gesprekken met de sociale dienst wordt gevraagd naar de eigen uitkeringsafhankelijkheid? Ja, wat is hiervan de reden? Zo nee, wat is de reden dat dit onlangs wel is gebeurd? Wat gaat de juridisch medewerker / sociaal rechercheur met deze informatie precies doen?
10. Is het gebruikelijk dat derden die op persoonlijke titel bijstandsgerechtigden ondersteunen bij de gesprekken met de sociale dienst halverwege het gesprek wordt gevraagd naar hun legitimatiebewijs ondanks dat zij zich bij de start van het gesprek voor hebben gesteld? Hoe vaak is dit in 2012 voorgekomen? Is het vernietigen van deze persoonlijke gegevens in een papiervernietiger conform privacy wetgeving? Zo ja, op welke wetsartikelen is dit gebaseerd?
11. Kan er een toelichting komen op het project 'vaderschap niet-erkende kinderen'? Hoeveel vrouwelijke bijstandsgerechtigden vallen binnen dit project? Hoeveel niet-erkende vaders vallen binnen dit project? Hoeveel niet-erkende vaders zijn reeds aangeschreven? Hoeveel bijstand is er reeds verhaalt op de niet-erkende vaders? Wat is de reden dat hier niet naar is gekeken/gevraagd bij de aanvraag en toekenning van de bijstandsuitkering?

Tabel aantal maatregelen (via email ontvangen op 19 maart 2013)

Het opleggen van maatregelen gebeurde in 2012 712x. Het is ruim 27% meer dan in 2011. Deze stijging houdt nauw verband met de stringentere handhaving van de participatieverplichtingen.

Verder kan ik de volgende cijfers produceren:

Opgelegde maatregelen	2011	2012
	jaar	jaar
1e cat. 5%, 1 mnd. IKF te laat	164	190
2e cat. 10%, 1 mnd IKF te laat	45	45
3e cat. 20%, 1 mnd IKF te laat	20	20

4e cat. 40%, 1 mnd IKF te laat	4	0
<i>Sub. totaal IKF te laat (afd. UA)</i>	<u>233</u>	<u>255</u>
JZ inlichtingenplicht 5% 1 mnd	2	0
JZ inlichtingenplicht 10% 1 mnd	19	16
JZ inlichtingenplicht 20% 1 mnd	74	59
JZ inlichtingenplicht 20% 2 mnd	10	13
JZ inlichtingenplicht 20% 3 mnd	7	9
JZ.inl.plicht recidive 20% 1 mnd	3	3
JZ.inl.plicht recidive 40% 1 mnd	11	6
JZ.inl.plicht recidive 40% 2 mnd	3	1
JZ.inl.plicht recidive 40% 3 mnd	1	2
JZ medew.verpl. 10% 1 mnd	0	1
JZ medew.verpl. 30% 3 mnd	1	0
JZ overige 10% 1 mnd	2	0
JZ overige 20% 1 mnd	0	1
JZ overige 20% 2 mnd	0	2
JZ overige 20% 3 mnd	1	1
JZ overige 20% 36 mnd	0	0
JZ overige 30% 3 mnd	4	6
JZ overige afw. Maatregel	2	1
<i>Sub. totaal JZ</i>	<u>140</u>	<u>121</u>
1e cat. 5%, 1 mnd.	6	26
2e cat. 10%, 1 mnd.	65	176
3e cat. 20%, 1 mnd	11	14
4e cat. 20%, 2 mnd	13	29
5e cat. 20%, 3 mnd	1	1
6e cat. 30%, 3 mnd	25	29
7e cat. 20%, 36 mnd	2	2
Recidive 1e cat 20%	5	8
Recidive 2e cat 40%	2	0
Recidive 3e cat 80%	0	4
Afwijkende maatregel	19	26
Verzuimmeldpunt 10% 1 mnd	14	4
Verzuimmeldpunt recid. 20% 1 mnd	9	6
Verzuimmeldpunt herh. rec. 100% 1mnd	14	11
<i>Sub. totaal afd. WRP en IO (v.h. B&U)</i>	<u>186</u>	<u>336</u>
Totaal	559	712